

Cărturarii din Cluj despre I. Moța și V. Marin

Cărturarii din Cluj au cele mai măgulitoare cuvinte despre însușirile mari, pe cari le-au avut răposatul nostru prim-redactor. Unii dintre ei au finit, drept aceea, să ne scrie, în legătură cu moartea scumpulor noștri morți, următoarele rânduri:

Di profesor universitar SEXTIL PUȘCARIU scrie:

Precum legionarii români și-au vărsat pe vremuri sângele în numele civilizației la Danură și Olh, așa și-au dat viața, tot pentru triumful civilizației, legionarii români în Spania, țara de origine a împăratului Traian.

Acest prios de recunoștință față de strămoșii a fost adus cu acel admirabil spirit de sacrificiu pe care-l aveau odinioară cruciații. Și tot un fel de cruciați e cea în care au căzut Ionel Moța și Vasile Marin. Aiută doar, că de estă dată răsunetului a plecat spre Apus și-și face datoria față de Dumnezeu, în al cărui obraz se tege azi cu mitraliera.

Nu cunosc cuvinte mai frumoase decât cele scrise de Ionel Moța părinților săi din drum: „Nu e adevărat ce spuneseu unii, că rămas în țară”

D-l profesor univ. ION LUPAȘ, fost ministru:

Astăzi, la sfârșitul stăruinței parastasului din catedrala noastră clujeană, înălțând rugăciuni către Părintele milostiv pentru odihna sufletescă a fraților noștri căzuți într'un avânt eroic pe frontul de luptă

Fii binecuvântați, fecundă suferință. Tu ce ne ești trimeasă de veșnică Dreptate. Să curăț neamul nostru de vechile păcate. Să faci din el o întreagă și singură țintă

„Mai învățat, durere, ce e să ai o țară și'n inima-mi rănită adânc și-ai scris cuvântul tău sângiu și cu lacrimi va să frământă pământul Din care aștepti v-ața cea nouă să răsară...”

Pentru a face să grăbească sosirea mult așteptatului răsunet de viață nouă asupra țării și a neamului nostru, a alergat scumpul și neutilul fiu al păr. Moța la luptă ca un neînfricat ostaș al lui Christos și nu a șovăit o singură clipă de a-și închina viața cu toată comoara de speranță a înțelegerii sale, încă nefrântă, drept ceea mai curată și mai sfântă jertfă pentru biruința crucii în sângeroasa înclăcherare dintre fiiluminii și al întunerecului, dintre apărătorii creștinătății și dintre orbișii de patima și de duhul satanic al destrugerii ca furma de dobitoace din lătuirea Gherghesenilor.

Înainte de a-l fi stâns viața glorioasă uicigaș al celor fără Dumnezeu, gândul lui va fi alergat, într'unulim avânt eroic, peste mări și țări, spre cel dotitgeri de copilășii acum orfanii de tată — și spre Indurata lui soție, trimțându-l în chip de mângâiere Dumnezeuacul cuvânt al Scripturii: Eu merg în calea lumii, iară tu înăreșt-te și fi bărbăat, păzește căile Domnului și legile și poruncile și judecățile lui și măr-turie lui, precum este scris, ce să fi fericiți în toate câte vei lucra și ori unde te vei întoarce.

Iar pentru inima, slăbită de sabia durerii, a scumpei sale mame pare a fi desălnat cuvântul tipărit la 7 Decembrie

puteam fi mai de folos, și eu și soții câți am luat acest drum, luptei de acasă. Biruința morală pe care noi o vom câștiga în Spania — cu orice jertfă! — va fi mai mare pentru lupta națională, decât tot ce am mai putea face în restul vieții noastre, ba și dincolo de ea. Aceasta e adevărul!”

De sigur că Ionel Moța, cu marile lui calități intelectuale și morale, era predestinat să săvârșască fapte mari și la el acasă. Dar mai presus de fapta în momentul și locul potrivit, este PILDĂ cea mare, izvor a neamărele fapte, în afară de marginile vremii.

La mormântul lui Ionel Moța își pleacă genunchii un bătrân, mulțumindu-l Dumnezeu, că l-a învederiat să simtă spiritul non care sași cu țările peste țara noastră lăbită.

D-l profesor univ. ION LUPAȘ, fost ministru:

creștină dela Madrid, fără să vrem, ni-a sburat gândul spre versurile scrise de răposatul Alexandru Vlașcu în refulul din Moldova, la răscrucea cumpitilor încercări ale neamului nostru:

Fii binecuvântați, fecundă suferință. Tu ce ne ești trimeasă de veșnică Dreptate. Să curăț neamul nostru de vechile păcate. Să faci din el o întreagă și singură țintă

„Mai învățat, durere, ce e să ai o țară și'n inima-mi rănită adânc și-ai scris cuvântul tău sângiu și cu lacrimi va să frământă pământul Din care aștepti v-ața cea nouă să răsară...”

1933, cu prilejul asasinării legionarului Virgil Teodorescu din Hârșova, pe a cărui smerită și jalnică maică cerca să o mângâie scriind: să ști că rodul acestei sfârșelore nuji e mai plăcut lui Dumnezeu decât rodul de prunci, cu care și-ar fi însemnat oboșitele bătăneli...

În sfârșit pe păr. Moța și pe noi toți cari ne obișnuiserăm a-l prețui condeii aprig și caracterul dintr'o bucată, a fiuit să ne vestească, de mai înainte prin cuvântul studențesc dela 1 Ian. 1936, despre ceace urma să se întâmple cu un an mai târziu publicând atunci despre „Măsura creștinătății noastre” aceste memorabile cuvinte de spovedanie și de irresistibilă pornire spre jertfă creștinească deplinită:

„Nu știu ce vor zice teologii, despre a căror știință n'am multă cunoștință, dar măsura învierii noastre înteroare, măsura creștinătății noastre vii, eu o văd mai ales în măsura jertfei pentru binele altora: a unei jertfe personale liber, cu dragostă și cu elan conștiințit. Iară când la respectarea formăi a nu știu căror reglemente bilaterale dintre noi și Dumnezeu... Dacă ochiul nostru ar putea pătrunde zărilor cereșii, în mijlocul cărora se va coborî în curând Mântuitorul pe pământul românesc, el ar vedea, alături de Mântuitorul și de sfinții Bisericii, toate sufletele de viteji, cari

s'au jertfit buciros și conștiinții pentru a ajuta pe deosebitele lor: n'ar lipsi nici Horia, nici Tudor, nici Avram Iancu, nici Brâncoveanu, nici mulțimea celor cari s'au jertfit cu adevărat din toată comoara sufletului lor. Căci în ei mai mult decât în alții creștinătatea a fost vie, ei mai mult decât alții s'au integrat în comunitatea Bisericii creștine, formându-i trupul viu, împlinit”. Nu vor lipsi de acum înainte din ceata fericiților să-lășturoi în zărire cereșii ale creștinătății nici Ionel Moța, nici tovarășul său de credință și de jertfă: Vasile Marin.

Prin neprețutul elan al jertfei sale personale, liber consumptă, pentru triumful crucii lui Christos, lași deci și pe unicul lui al părintelui proopop Ionel Moța din Orăștie integrat cu desăvârșire în această comunitate sfântă, din ale căre dumbrăvi de lumină nelinerată vă trimite, în chip de recunoștință pentru tot binele ce l-ai făcut și pentru toată grija ce veți împărtăși văduvei și orfanilor săi cu deopotrivă dragoste ca și lui — bine buvântarea cerului, roșii ră prin cuvintele străbătute de ațăa mireasmă duhovnicească din „Apostolul” lui Octavian Goga: „Cuvine se Hirofonizea cu harul Cerurilor (ie, „Drept vestitorule apostol al unei vremi ce va să vie!” Cluj, 17 Ianuarie 1937.

DI Prof. TITUS MĂLAI:

Învelit în ariile de smaragd ale Arhanghelului, pleacă înspre sferle de azur ale eternității sufletul visător al vajnicului și tânărului eroi Ionel Moța. Simțim înțorțit adâncul cât o prăpastie a golului lăsat în urmă.

„Ce i-ai atras înspre zldurile de blestem ale Madridului? ... A, da. Scăpărântele de jăratec aprins de pe turnurile fortărețe oledane Alcazar. Fluturările tricolorului național al rezistenței patriotice comandată de viteazul Moscardo, deasupra popolului necurat al labului roșu. Răspunsul acestui suflet de cremene, dat telefonice, copilului propriu căzut ostaec în mâna bestiiilor comuniste: „Mi-se cere să sacrific onoarea a 11 sute de soldați pentru salvarea vieții tale. Filii spaniol și creștin, tu și dinainte că nu pot să accept o asemenea țarg. Pregătește-te de moarte iul me, strigând: Trăiască Spania, trăiască Hristos!”

Îmi înclăplesc cum aceste silnle închilote de văpate patriotice au sguđul până în adăncul inima de sensibilitate angelică a dăruțului ardelean din școala lui Horia.

Ionel Moța sabia voia. Praf de pușcă, ropot de mitraliere nemihoase, șgomot asurzitor de fânuri, tunet de bombe. Înfruntarea morții o dorea. Înfruntarea civilizației creștine, plantată pe pământul stănt al Spaniei prin mână Romei Eterne...

noare, nu înțelegea Doamne ferește să lasă neatinț, ci mai curând să se îmbrășseze cu moartea, de dragul biruinții Crucii asupra outerilor deslănțuite ale întunerecului?... Pentru a pleda cauza lui Hristos de pe jertfelnicale catedralelor Spaniei creștine pleacă avocatul Moța, feciorul admirabilului protopop ortodox de răsbornică blândețe dela Orăștie. Viața sa fragedă o dă ca supremă ofrandă în înclăștarea înfruntată a lumini creștine cu molohul satanic al comunismului, șumșat de tadul luielor francmazonice.

Îmi stăruie încă în suflet rezonanța glasului delicat a lui Moța dela conferința sa din 23 Februarie a. fr. ținută la Academia de Agricultură din Cluj în fața unui public de multe mii de oameni. Venșard mult de toate nuanțele să asculte cuvântul autorizat al doctrinarului mișcării legionare. Descria pe omul nou ieșit din școala legionară, adversar temut al venaliității politicianiste.

„Imi stăruie încă în suflet rezonanța glasului delicat a lui Moța dela conferința sa din 23 Februarie a. fr. ținută la Academia de Agricultură din Cluj în fața unui public de multe mii de oameni. Venșard mult de toate nuanțele să asculte cuvântul autorizat al doctrinarului mișcării legionare. Descria pe omul nou ieșit din școala legionară, adversar temut al venaliității politicianiste.

D-l profesor universitar DAN RĂDULESCU:

La temelia Sfintei Mănăștiri a Curții de Argeș, legenda pune jertfa unei vieți scumpe meșterului care a clădit-o.

Ca în toate marile străvechi tradiții populare, legenda ascunde un etern și tragic adevăr: nimic măreț, frumos și durabil nu se clădește și nu dăinuiește fără jertfă, fără supremul prios al marii credințe. Grozava temeinicie a acestui adevăr ne-o arată înțsuși biserica lui Christos: ca să ne dăruiască mântuirea s'a jertfit pe Sine chinului și morții. Dar tocmai prin aceasta de 2000 de ani și cât va mai dăinui omenirea, jertfa Lui și Crucea, simbolul ei, au fost temelia credinții și pârghia ridicării spre Dumnezelle.

În alcătușirile perimate, putrede de nedreptăți și de păcate ale statelor moderne, microbii sociali și ai bolșevismului iudalc au pornit să ucidă în om tot ce e nobil și lă ridică deasupra bestiei primitive: tubirea de familie, de neam și țară, virtutea și mări-miră, credința în Dumnezeu și în Biserica lui Christos. Nici una din aceste înșoriri ale sufletului omenesc nu însemnează un pas spre un plus de omenire și dreptate, ci în doblălocire neamurilor pentru a le putea robi lui Israel.

Împotriva acestor primejdii de moarte s'au ridicat aici, din neamul nostru, pătrunse de misiunea lor, marile suflete legionare.

Măsluarea lor cerea să zguduite sufletele, să deștepte conștiințele și să adune în mântuiri puterile curate, pentru lupta cea mare împotriva pieririi neamului, a neamului care niciodată n'a fost în primejde mai grozavă ca acum.

Iar când au pornit alături de Căpitlanul lor, erau mai puțin decât Apostolii lui Christos, și cel dintâi dintre ucenicii și apostolii mare credințe era Ion I. Moța.

Visă o Românie nouă, asemuitoare unei catedrale medievale, unde fiecare detaliu trebuie să slujească splendida armonie sillară a întregului. Iar cuvântul de înclăștarea conștinții a fost acesta: „Poate noi cei de azi vom fi sacrificai, dar biruința este sigură”.

„E ră o presimțire cu farmec profetic. S'a prăbușit unul din cei mai jalnici copaci din codrul verde al nădejiilor noastre de mâine, sacrificiu primăvăralic în umbra basilicilor spaniole.”

Sacrificiul lui pare fulger care luminează deodată întreg pământul scump al țării noastre, face să fresară din morminte toți eroii martiri ai ideii creștine și naționale.

Iar în lacrimile ce umezesc ochii unei firene soții și al celor doi îngerași orfani de tată, cifiim ca într'un tablou cereș foață învolburarea vrierilor noastre de a înălța toțiș palatul crezului nostru îmbrăuțat, într'aurit și azuri: România Legionară.”

D-l profesor universitar DAN RĂDULESCU:

terile banului și statului? Credința și jertfa de fiecare clipă a întregii lor făpturi. Ele au făptuit minunea.

Dar pe măsură ce crește valul renașterii la conștiință a unui neam, vorbele puterii distrugătoare se îndârjiau împotriva Legionii, iar primejdiile creșteau în lumea întreagă pentru neamuri și Cruce, creștea și pentru neamul românesc. Iar la aceste primejdii crescând, trebuiau să creștin și sulele și puterile mântuirii. Dar puterile sufletesti nu se deșteaptă cu vorbe și discursuri ci prin șoldurile de conștiință, cutremurate de marile jertfe.

Așfel în Ion I. Moța, primul cavaler al Bunei Vestiri, primul dintre frații de luptă al Căpitlanului, în sufletul de Arhanghel luptător, a înclăștit idela marel jertfe.

Într'un colț al lumii puterile Farel păngăresc altarele credinței și vor să clădească nouă cetate satanel iudalce.

„Pentru Tine, Doamne, vreau să pornesc cu cățiva dintre cei mai buni și curajă camarazi, să-ți dăm sângele și viața noastră, să ne jertfim acolo pentru Crucea, virtutea și credința pentru care am luptat și aici. Iar dacă tu promiești jertfa mea întreagă, e semn că mi-ai binecuvântat lupta, căci sufletele legionare și căte suflete mari și bune vor fi în țara mea, se vor întor în prin ea!”

Și Dumnezeu l-a primit jertfa. Ion I. Moța cel dintâi dintre legionari, a căzut acolo. Și alături de el, camarad și în moarte Vasile Marin. Și sufletele tuturor legionarilor s'au cutremurat până în străfunduri, ca niciodată mai adânc... Iar prin focul durerii, credința legionară și puterea ei ating acum culmi pe cari nu le-a cunoscut.

Ion I. Moța și Vasile Marin în pragul mare și suprimat înfăpturării, v'ăi jertfit pentru dăinuirea operei legionare, pentru dăinuirea credinței creștine și a neamului nostru.

Un erou fără pată și prihană, aduce rămsășite pământegii ale eroilor, în pământul strămoșesc, lor ață de drag

for armate din
c. — ei au fost
altă, la bine, la
sau la spă
ancare sau la
re este destul
Așa lângă olă
transeele atât
ojdoase și de
la Majadahonda
ape de zidurile
zi ale Madridului
și-au împlinit
rul lor, misiunea
și erau hotărâți
luiașcă cu sânge
ce, legătura dintre
creștin și latin
neam și suflet
și în latin al
spaniol, — și
o din belșug,
dintr'un poitr
gele cel mai
pleacăci pentru
astă dovadă
Ionel Moța și a
și său Vasile
șurs și a intrat
pământul de pe
eau asalt asu
or. Peste are
e în nopți flac
ră, care arde
asupra locurilor
comori nestema
Arhanghela Miha
înțâmpinat în
i-ai înșorțit în
de biruință sau
e-ai înășurată
tale și i-ai ap
Dumnezeu- așa
doreau, ia-ț
țirea Ta și acolo
inându-i în fața
spre care își ave
ochii sufletelor
de aici de pe p
agă pe Tatăl C
și-i primească
ea lui de sus, în
lui Său, lângă
s'au dorit...